

Hallituksen esitys Eduskunnalle maidon kaksihintajärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Maidontuotannon kasvun pysäyttämiseksi, tuotannon ja kulutuksen tasapainottamiseksi sekä maatalouden markkinoimisvastuun oikeudenmukaiseksi kohdentamiseksi esitetään otettavaksi käyttöön maidon kaksihintajärjestelmä 1.9.1984 alkaen. Tätä varten esitetään säädettäväksi lait maidon tuotantokiintiöistä ja maidon kiintiömaksusta. Koska kyseiset lait liittyvät maataloustulolakiin, esitetään ne olemaan voimassa saman ajan kuin nykyinen maataloustulolaki. Maidon kiintiömaksulain mukaiset maksut katsottaisiin osaksi maataloustulolain 15 §:ssä tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

Maidon kaksihintajärjestelmän perustana olisi kaikille maidontuotantoa harjoittaville tuottajille määrättävät tuotantokiintiöt. Tilakohtainen tuotantokiintiö olisi korkeampi vuosijaksoina 1.9.1981—31.8.1982 ja 1.9.1982—31.8.1983 tilalta meijeriin toimitetuista maitomääristä. Peruskauden maitomäärää suurempaa tuotantokiintiö-

tiötä voisi siirtymävaiheessa hakea tietyin edellytyksin. Tällaisia syitä olisivat mm. vakiintunutta tasoa oleellisesti alhaisempi maidontuotanto peruskaudella, navetan rakentaminen tai laajennus sekä voimassa oleva perustamislupa. Tuotantokiintiöitä voitaisiin tarkistaa tai antaa uusille tuottajille lähinnä maidontuotannon lopettavilta tuottajilta vapautuvien kiintiöiden puitteissa. Tuotantokiintiön ylittävältä maitomäärältä tuottaja maksaisi kiintiömaksua, joka vastaa arvioitua vientikustannusta keskimääräisellä lisähinnalla korotettuna. Tällä tavalla ohjattaisiin maidon ylijäämien markkinointirasitusta tuotantoa lisääville tuottajille, kun tällä hetkellä vientivastuuta joutuvat kantamaan myös tuotantonsa vakiinnuttaneet tai sitä vähentävät maidontuottajat. Laki ehdotuksiin sisältyy 30 000 litran vapaakiintiö, johon saakka nykyiset tuottajat voisivat harjoittaa maidontuotantoaan ilman kiintiömaksua.

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian niiden tultua hyväksytyiksi.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Maidon tuotanto- ja markkinatilanne

Vuosina 1979—1983 on maitoa tuotettu keskimäärin noin 3115 miljoonaa litraa vuodessa. Rasvataseen mukaan laskettuna tuotanto on ylittänyt kotimaisen kulutuksen lähes 30 prosentilla. Vuoden 1981 heikon sadon seurauksena maidon-

tuotannon kasvu pysähtyi, mutta vuonna 1983 tuotanto kohosi lähelle kaikkien aikojen ennätystä. Noin 12 000 lypsylehmän vuosittainen väheneminen pitkällä aikavälillä ei ole riittänyt kompensoimaan runsaan 70 litran keskituotoksen kasvua, vaan seurauksena on ollut tuotantomäärien hitaasti nouseva kehitys. Ylijäämien markkinointia on edelleen vaikeuttanut maitotaloustuotteiden kulutuksen supistuminen ja maailmanmarkkinahintojen aleneminen.

Ennusteiden mukaan lehmien keskituotos tulee edelleen kasvamaan. Viime vuoden kokonaismaidomäärän, joka oli noin 3130 miljoonaa litraa, tuottamiseen arvioidaan tarvittavan vuonna

1990 vain noin 600 000 lehmää. Maitotaloustuotteiden kulutuksen supistuminen ja ylituotannon supistamistarve edellyttävät lehmämäärän nopeampaa vähentämistä.

Lypsykarjataloutta kuvaavia tunnuslukuja.

	1979	1980	1981	1982	1983e
Maidonlähettäjäien lkm	97757	91355	84541	78011	73766
Lehmien lkm, 1000 kpl	725.0	708.7	690.7	682.9	656.3
Keskituotos, l	4336	4478	4449	4493	4768
Maitoa meijeriin, milj. l	2890.5	2949.0	2867.9	2857.8	2943
Valtion markkinoimisvastuun enimmäismäärä, milj. l	2710	2675	2675	2675	2790
Omavaraisuus, %	127	130	126	125	130
Maidon vientikustannus, milj. mk	877	895	1035	833	1052
— maatalouden osuus, milj. mk	200	371	278	278	184

Maitotaloustuotteiden markkinat tulevaisuudessa eivät näytä valoisilta, koska tuotanto suhteessa kulutukseen on noussut lähes kaikissa tärkeissä tuottajamaissa. Vuoden 1983 lopussa tehtyjen arvioiden mukaan maitotaloustuotteiden varastot yksistään EC:ssä ja USA:ssa olivat yli 3300 miljoonaa kiloa. Varastojen purkaminen kansainvälisille markkinoille merkitsee markkinatilanteen ja samalla myös Suomen viennin tuntuva vaikeutumista.

Maidontuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen tarkoitetut toimenpiteet ovat viime vuosien kehityksen perusteella osoittautuneet riittämättömiksi. Erilaisten vähentämisyjärjestelmien ja palkkioiden piiriin on vuosina 1977—1983 tullut yhteensä noin 130 000 lehmää. Perustamislupajärjestelmän avulla on estetty teollisuusmaisten maidontuotantoyksiköiden syntyminen.

Maataloustulolakien tuotannonohjaustavoitteet ovat merkinneet maataloudelle ylijäämien kollektiivista markkinointivastuuta. Maidon tuotannonohjaustavoitteiden ylittyminen on aiheuttanut maataloudelle vuosittain runsaan 200 miljoonan markan vientirasituksen. Maatalouden kollektiivisesta markkinointivastuusta on ollut seurauksena, että tuotannon kasvusta aiheutuvat markkinointikustannukset ovat tulleet koko maatalouden kannettavaksi yhteisvastuullisesti, hyödyt sen sijaan ovat kohdistuneet yksityisille tuotantolaisille tuottajille. Tyypillinen maidontuotantotila menettää tällä hetkellä vuodessa

noin 5 000—6 000 markkaa vientikustannusmaksuina sekä ostorehu- ja lannoiteveroina.

1.2. Lainsäädäntö

Hinnoitteluvuosia 1983/84—1985/86 koskevassa maataloustulolaisissa (629/82) säädetään perusteet, joiden mukaan valtioneuvosto ja maataloustuottajain keskusjärjestöt neuvottelevat maataloustuotteiden tavoitehintojen tarkistamisesta ja hintapolittisen tuen määrästä. Lain 15 § määrittää maatalouden ja valtion osuudet maataloustuotteiden ylituotannon viennistä aiheutuviin kustannuksiin. Maidon osalta on vuosille 1983—1985 meijereiden vastaanottamalle tuotannolle enimmäismäärät, joiden ylityksestä aiheutuviin vientikustannuksista vastaa maatalous. Tuotannonohjaustavoite vuodelle 1983 oli 2 790 miljoonaa litraa, vuosien 1984 ja 1985 määrät ovat vastaavasti 2 760 miljoonaa litraa ja 2 730 miljoonaa litraa. Tällä hetkellä maidontuottajilta peritään vientikustannusmaksua 7,5 penniä litralta. Nautakarjan rehuseoksista on suoritettava rehuseosvero 12 penniä kilolta. Lannoitevero on 10 penniä kilolta.

Nautakarjatalousyritysten perustamista ja laajentamista on säädelty vuodesta 1979 alkaen, jolloin yli 30 lypsylehmän tai yhteensä yli 120 nautaeläimen yrityksen perustaminen tai laajentaminen tuli luvanvaraiseksi (696/79). Vuonna 1981 nautakarjatalouden ohjaamista kiristettiin

siten, että luvanvaraiseksi tuli yli 20 lypsylehmän yrityksen perustaminen tai laajentaminen (401/81). Lupaa ei vuoden 1982 alun jälkeen saanut myöntää sellaisen nautakarjaryrityksen harjoittamista varten, jossa oli yli 50 lypsylehmää (1080/81). Vuonna 1984 lakia muutettiin edelleen siten, että luvanvaraisuuden piiriin tulivat yli 8 lypsylehmän ja yhteensä yli 30 nautaeläimen yritykset (15/84). Lupaa ei saa myöntää yli 30 lypsylehmän yritykselle.

Maidontuotantoa on pyritty tasapainottamaan myös ns. vapaaehtoisin tuotannonohjaustoimenpitein. Voimassa oleva laki maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta (81/83, muut. 16/84) säätää perusteet mm. koko tilan maataloutta koskeville maataloustuotannon vähentämissopimuksille ja kotieläintuotannon vähentämissopimuksille. Mikäli viimeksi mainittu sopimus koskee vuonna 1984 yksinomaan tilan maidontuotannon vähentämistä, on maidontuotantoa vähennettävä peruskauden maitomäärästä vähintään 15 prosentilla, kuitenkin vähintään 5000 litraa.

2. Esityksen tavoitteet

Edellä tarkastellut arviot kotimaisen ja kansainvälisen markkinatilanteen kehityksestä, nykyisessä maatalouden markkinoimisvastuun perimisjärjestelmässä esiintyvät epäoikeudenmukaisuudet sekä perheviljelmien toimentulo- ja tuotantomahdollisuuksien turvaaminen ovat keskeiset perusteet maidon kaksihintajärjestelmää koskevien lakiesitysten antamiselle. Maidontuotannon kasvaessa yleisten markkinoimismaksujen tason todennäköinen nousu tulevaisuudessa johtaisi hinta- ja tulotason alenemiseen tuotantoaan ennallaan jatkavien tuottajien osalta ja vaikeutaisi erityisesti nuoren viljelijän toimentulomahdollisuuksia. Kaksihintajärjestelmän keskeinen tavoite on muuttaa nykyinen epäoikeudenmukaiseksi koettu tuottajien yhteisvastuu maitoylijäämien kasvun markkinoinnin osalta tuottajakohittaiseksi markkinoimisvastuujärjestelmäksi määrittämällä maidontuottajille tuotantokiintiöt.

Tuotantokiintiöt on järjestelmän säännöksissä pyritty määrittämään siten, että ne mahdollisimman hyvin vastaisivat tuottajan vakiintunutta maidontuotannon tasoa tai heidän rakenteilla olevaa tuotantokapasiteettiaan. Tästä syystä tuotantokiintiöt olisi vahvistettava 1.9.1981 ja 1.9.1982 alkavina vuosijaksoina meijeriin toimitetuista maitomääristä suuremman mukaan. Toi-

saalta tuottajilla olisi mahdollisuus hakea korotusta tuotantokiintiöönsä, mikäli he katsovat, että pääsäännön mukaan määräytyvä tuotantokiintiö ei vastaa heidän nykyistä tai aiottua tuotantokapasiteettiaan. Tämän lisäksi hallitus katsoo, että pienten maidontuottajien aseman turvaamiseksi on tarkoituksenmukaista säätää vapaakiintiön raja 30 000 litraan. Tähän saakka voisivat mainittua rajaa vähemmän tuottaneet lisätä meijeriin toimitettavan maidon määrää ilman kiintiömaksua. Kun 30 000 litraa vähemmän toimittavia maidontuottajia on tällä hetkellä lähes puolet kaikista maidontuottajista, tämä lisäämismahdollisuus antaisi liikkumavaraa varsinkin monen maidontuottajan kohdalla.

Tuotantokiintiö ei muodostaisi tuottajalle mitään ehdotonta kattoa meijeriin toimitettavan maidon määrälle. Ylimenevältä tuotannon osalta tuottaja vain joutuisi itse maksamaan vientikustannukset. Tätä varten kiintiömaksu litraa kohden määrättäisiin vastaamaan maitotaloustuotteiden keskimääräistä vientikustannusta keskimääräisellä lisähinnalla korotettuna. Valtioneuvosto tulisi laissa säädettyjen edellytysten puitteissa vuosittain päättämään vahvistettujen tuotantokiintiöiden korottamisesta sekä niistä perusteista, joilla tuotantokiintiöitä voidaan tarkistaa ja antaa myös uusille tuottajille. Keskeisiä näkökohtia näitä määrättäessä olisivat markkinatilanteen kehitys, tuotantokiintiöiden kokonaismäärä sekä maataloustulolain säätämät valtion vastuun enimmäismäärät maidon osalta.

Kun kysymys on hallinnollisesti varsin monimutkaisesta järjestelmästä, hallituksen käsityksen mukaan sen toteutumista on huolellisesti ja tarkoin seurattava ja pyrittävä korjaamaan mahdolliset puutteet, jotka havaitaan järjestelmää sovellettaessa ehdotetun kahden vuosijakson aikana.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Esityksen mukaan maatilahallituksen yhteyteen perustetaan maidon kaksihintajärjestelmän neuvottelukunta, jonka tehtävänä neuvota-antavana elimenä on seurata kokonaisvaltaisesti järjestelmän toteuttamista ja tehdä tarvittaessa ehdotuksia sen edelleen kehittämiseksi. Neuvottelukuntaan tulisi edustus maa- ja metsätalousministeriöstä, maatilahallituksesta, maataloustuottajain keskusjärjestöistä ja meijerijärjestöistä.

Kaikille runsaalle 70 000:lle maidontuottajalle joudutaan vahvistamaan tuotantokiintiöt heti eh-

dotetun lainsäädännön alkuvaiheessa. Tällöin on todennäköistä, että erityisiä vahvistushakemuksia, joissa tuottaja ei ole tyytyväinen peruskauden perusteella määräytyvään kiintiöön, tulee arviolta yli 10 000 tuottajalta. Toimenpiteet edellyttävät maataloustoimistojen henkilöstön lisäämistä tilapäisesti, noin vuodeksi, keskimäärin yhdellä opistotasoisena maatalouskoulutuksen saaneella henkilöllä maataloustoimistoa kohti. Tällaisia henkilöitä tarvittaisiin yhteensä 18. Järjestelmän ylläpitoon jatkossa arvioidaan tarvittavan tästä lisäyksestä 5 henkilöä.

Kaksihintajärjestelmän toimivuuden ja valvonnan kannalta on tärkeää, että maidontuottajista muodostetaan valtakunnallinen keskusrekisteri, jonka pitäminen voitaisiin tarvittaessa antaa valtionhallinnon ulkopuolella hoidettavaksi. Rekisteri saattaisi olla tarkoituksenmukaista perustaa meijereiden atk-keskuksen yhteyteen.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Maidon kaksihintajärjestelmän tavoitteena on maidontuotannon kasvun pysäyttäminen, tuotannon ja kulutuksen tasapainottaminen sekä maatalouden markkinoimisvastuun nykyistä oikeudenmukaisempi kohdentaminen. Esityksellä pyritään siten vähentämään maitotaloustuotteiden viennistä aiheutuvia kustannuksia. Sillä pyritään myös kohdentamaan maataloustulolain mukaista maatalouden markkinoimisvastuuta siten, että tuotantoaan jatkavien ja erityisesti nuorten maidontuottajien toimeentulomahdollisuudet voidaan turvata.

Kaksihintajärjestelmän toimeenpanon edellyttämä maataloustoimistojen henkilöstön lisääminen tilapäisesti 18 henkilöllä aiheuttaisi noin 1 000 000 markan palkkausmenot. Noin vuoden siirtymäajan jälkeen arvioidaan järjestelmän ylläpitoon tarvittavan em. lisäyksestä 5 henkilöä, joiden palkkausmenot olisivat noin 300 000 markkaa vuodessa. Valtiolle aiheutuisi menoja myös kaksihintajärjestelmän yhteydessä perustettavasta valtakunnallisesta keskusrekisteristä. Jos rekisteri perustetaan meijereiden atk-keskuksen yhteyteen, tulisi valtion osallistua kohtuullisella määrällä tästä aiheutuviin menoihin.

5. Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriön asettama maatalouspoliittista ohjelmaa valmistellut työryhmä ehdotti 31 päivänä lokakuuta 1983 valmistuneessa mietinnössään maidontuotannon ohjaamiseksi tilakohtaisiin kiintiöihin perustuvaa kaksihintajärjestelmää, jota koskevista lainsäädännöllisistä toimenpiteistä työryhmä laati alustavat luonnokset. Valtioneuvosto teki 9 päivänä joulukuuta 1983 periaatepäätöksen siitä, että maidontuotannossa otetaan käyttöön kaksihintajärjestelmä 1.9.1984 lukien.

Kaksihintajärjestelmän yksityiskohtien suunnittelua varten maa- ja metsätalousministeriö asetti työryhmän, joka viimeisteli tarvittavat lakiesitykset. Työryhmässä olivat edustettuina maa- ja metsätalousministeriö, maatilahallitus, maataloustuottajat ja meijerijärjestöt.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki maidon kiintiömaksusta

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Maidon kiintiömaksua on suoritettava valtiolle maataloustuotteiden viennistä aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi. Maksujen tuotto luetaan osaksi maataloustulolaissa tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

2 §. Säännöksen mukaan maidon kiintiömaksua ei pidetä sellaisena maatalouden kustannuksena, joka olisi otettava huomioon maataloustulon kehittämistä koskevissa neuvotteluissa.

3 §. Säännöksen mukaan valtioneuvostolla olisi oikeus tilapäisesti päättää maidon kiintiömaksun muutoksista, kun eduskunnalle on annettu esitys vastaavaksi lainmuutokseksi. Jos eduskunta vahvistaa kiintiömaksun alemmaksi kuin mitä hallituksen esityksessä on edellytetty, palautetta-

siin liikaa perityt määrät maksuvelvollisille hakemuksetta.

2 luku. Kiintiömaksun suorittamisvelvollisuus

4 §. Maidon kiintiömaksua olisivat velvollisia suorittamaan meijeriliikkeen harjoittajat. Lakiehdotuksen 8 §:n mukaan meijerit vähentäisivät kiintiömaksua vastaavan määrän asianomaiselle maidontuottajalle maksettavasta maidon hinnasta.

5 §. Maidon kiintiömaksua olisi suoritettava kunkin maidontuottajan osalta sen maitoliträmäärän perusteella, jolla meijeriin toimitettavan maidon määrä syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisen ajan käsittävänä maksukautena ylittää maidontuottajalle vahvistetun tuotantokiintiön mukaisen maitoliträmäärän. Maksua olisi suoritettava myös tuottajalta vastaanotetusta kermasta. Meijeriin toimitettavaksi maidoksi katsottaisiin myös maito, jonka tuottaja luovuttaa toiselle henkilölle meijeriin edelleen toimitettavaksi. Säännöksen 3 momentin mukaan maidon tuotantokiintiöistä säädetään erikseen.

6 §. Maidon kiintiömaksun suuruus olisi 160 penniä litralta, mikä vastaa arvioitua maidon viennistä aiheutuneita kustannuksia lisätynä koko maan keskimääräisellä maidon lisähinnalla.

3 ja 4 luku. Kiintiömaksun määrääminen ja erinäisiä säännöksiä

7—25 §. Lakiehdotuksen 7—25 § koskevat maidon kiintiömaksun määräämisenettä, ilmoitusvelvollisuutta, maksun perimistä, muutoksenhakua maatilahallituksen päätökseen, maksuvelvollisen kirjanpitoa, maksun perimisen valvontaa, rangaistusseuraamuksia ja maksun suorittamisen lykkäystä.

27 §. Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan mahdollisimman pian sen tultua hyväksytyksi. Laki koskisi syyskuun 1 päivän 1984 ja elokuun 31 päivän 1986 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voitaisiin säätää verovelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksuvelvollisuuden ajankohdasta lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

2. Laki maidon tuotantokiintiöistä

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Säännöksen mukaan maidon tuotantokiintiöistä olisi voimassa mitä tässä laissa säädetään. Pykälässä viitataan maidon kiintiömaksusta annettavaan lakiin, jota koskevan lakiehdotuksen 5 §:n mukaan maidon tuotantokiintiöistä säädetään erikseen.

2 §. Tuotantokiintiö vahvistettaisiin jokaiselle maidontuottajalle, joka tuottaa tai ryhtyy tuottamaan maitoa meijeriin toimitettavaksi. Laki ei siten koskisi maidontuottajaa, joka ei toimita tuottamaansa maitoa meijeriin. Pykälän 1 momentin mukaisesti tuotantokiintiö olisi paitsi tuottaja- myös tilakohtainen ja se koskisi vain asianomaisella maatilalla harjoitettavaa maidontuotantoa.

Pääsääntönä pykälän 2 momentin mukaan olisi, että samalle tuottajalle tai samalle tilalle voidaan vahvistaa vain yksi tuotantokiintiö. Mikäli maidontuottaja kuitenkin lain voimaantullessa tuotantokiintiön vahvistamisvaiheessa toimittaa maitoa meijeriin useammalta kuin yhdeltä maatilalta, voitaisiin kutakin niitä varten vahvistaa eri tuotantokiintiö. Sama koskee tapauksia, joissa samalta maatilalta toimitetaan maitoa meijeriin useamman kuin yhden tuottajan toimesta.

Pykälän 3 momentissa määritellään lain tarkoittama maatilalla käsite. Säännös rajaa ne maataloudelliset yksiköt, joilla harjoitettavaa maidontuotantoa tuotantokiintiö koskee ja joille se vahvistetaan. Maatilalla tarkoitettaisiin samalle omistajalle tai haltijalle kuuluvaa yhden tai useamman tilan tai tilanosan muodostamaa maataloudellista kokonaisuutta. Tilanosalla tarkoitettaisiin tilan määräosan lisäksi määräälää tai muuta alueellisesti rajattua kokonaisuutta, jolloin myös omistajan hallinnassa olevat vuokrapellot kuuluisivat säännöksessä tarkoitettun maatilakäsitteen piiriin. Lain tarkoittaman maatilakäsitteen piiriin kuuluminen edellyttää lisäksi, että maatilalla on maidontuotantoa varten tarvittava tuotantorakennus.

3 §. Maidontuotannon kausivaihtelu ja maidon lisähinnan laskentakausi huomioon ottaen ehdotetaan, että tuotantokiintiö koskee syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisenä aikana meijeriin toimitettua maitoa.

Niissä tapauksissa, joissa maidontuottaja aloittaa tuotantonsa kesken 1 momentissa mainitun vuosijakson, laskettaisiin tuotantokiintiö siten, että se on jaksosta aloittamisajankohtana jäljellä

olevien päivien lukumäärää vastaava osuus vuotuisesta kiintiöstä.

Jotta tuotantonsa vakiinnuttaneet pientuottajat voitaisiin jättää kaksihintajärjestelmän vaikutusten ulkopuolelle, ehdotetaan 2 momentissa säädettäväksi, että tuotantokiintiö on vähintään 30 000 litraa, jos maidontuottaja on harjoittanut maidontuotantoa ennen tämän lain voimaantuloa. Lain voimaantulon jälkeen maidontuotantonsa aloittavien tuottajien osalta ei mainittua vähimmäislitramäärää sen sijaan sovellettaisi.

2 luku. Tuotantokiintiön suuruus

Lain 2 luvussa ehdotetaan säädettäväksi tuotantokiintiön vahvistamisperusteet niissä tapauksissa, joissa maidontuottaja on harjoittanut maidontuotantoa ennen tämän lain voimaantuloa. Vahvistettujen tuotantokiintiöiden tarkistamisperusteet sekä tuotantokiintiöiden vahvistaminen niissä tapauksissa, jolloin maidontuottaja aloittaa tuotantonsa vasta tämän lain voimaantulon jälkeen, sisältyisivät lakiehdotuksen 4 lukuun.

Tuotantokiintiö vahvistettaisiin 4 §:n mukaan, mikäli maidontuottajalle ei hakemuksesta vahvisteta 5—9 §:n perusteella korkeampaa tuotantokiintiötä. Näiden poikkeussäännösten tarkoituksena on varmistaa, että lain voimaantullessa maidontuotantoa harjoittavat maidontuottajat saisivat tuotantokiintiön, joka mahdollisimman hyvin vastaa heidän tuotantokapasiteettiaan ja että maidontuottajia kohdeltaisiin kaksihintajärjestelmässä tasapuolisesti.

Tuotantokiintiön korottaminen voi tulla kysymykseen silloin, kun peruskauten tuotanto on jonkin tilapäisen synn vuoksi alentunut, kun maidontuottaja on tehnyt maataloustuotannon tasapainottamista koskevan sopimuksen, kun maidontuottaja on toteuttanut tai toteuttamassa rakennusinvestointia ja peruskauten tuotanto on pienempi kuin investoinnin jälkeen normaaliksi katsottava tuotannon taso, omistajanvaihdostapauksissa sekä jos maidontuottajalle on myönnetty kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain mukainen lupa lypsykarjatalouden harjoittamiseen tai laajentamiseen.

4 §. Lakiehdotuksen 4 §:n mukaan tuotantokiintiöksi vahvistettaisiin, jollei tuotantokiintiöksi 5—9 §:n nojalla hakemuksesta vahvisteta suurempaa määrää, se maitomäärä, jonka maidontuottaja on toimittanut peruskauten aikana maatilalta meijeriin. Peruskausi määräytyisi 2 momentin perusteella siten, että se on joko

1.9.1981—31.8.1982 välinen tai 1.9.1982—31.8.1983 välinen ajanjakso sen mukaan, kumpi maidontuottajan meijeriin toimittama maitomäärä on ollut suurempi.

5 §. Pykälän perusteella maidontuottajalla olisi mahdollisuus hakea tuotantokiintiön korottamista, jos maidontuottajan maatilalta meijeriin toimittama maitomäärä on peruskauten aikana olennaisessa määrin tilapäisesti alentunut. Aleneminen on voinut johtua lypsylehmiä kohdanneista eläintaudeista tai onnettomuudesta. Lypsylehmien määrä on voinut tilapäisesti olla normaalia pienempi myös tulipalon vuoksi. Synnä tuotannon alenemiseen on voinut olla myös tuottajaa tai tämän puolisoa kohdannut sairaus tai asianomaisen hyväksyttävästä syystä aiheutunut tilalta poissaolo. Näissä tapauksissa peruskauten maitomäärä korotettaisiin alentuneen jakson osalta vastaamaan sitä tuotantomäärää, joka maatilalla olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. Pykälän 2 momentin mukaan menetettäisiin vastaavalla tavalla, jos tilan maidontuotanto on keskeytynyt.

6 §. Pykälässä säädettäisiin niistä perusteista, joilla peruskauten maitomäärää korotettaisiin tai, jos peruskaudella ei ole ollut maidontuotantoa, tuotantokiintiö vahvistettaisiin, jos tuotannon aleneminen tai keskeyttäminen on aiheutunut maataloustuotannon vähentämistä koskevasta maidontuottajan ja valtion välillä tehdystä sopimuksesta, joka on ollut voimassa ainakin osan syyskuun 1 päivän 1981 ja elokuun 31 päivän 1983 välisestä ajasta.

Säännöksen 1 momentissa säädettäisiin niistä perusteista, joilla tuotantokiintiö vahvistettaisiin jos maidontuottajalla on ollut voimassa maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain (446/77) 4 a §:n mukainen tuotannonmuutosopimus tai maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukainen sellainen maataloustuotannon vähentämissopimus, jonka perusteella korvausta on maksettu maidontuotannon osalta. Näissä tapauksissa tuotantokiintiöiksi vahvistettaisiin sopimuksen alkamista edeltäneen kahden viimeisen kalenterivuoden maitomääristä suurempi, tai ellei tätä voida selvittää, sanottujen vuosien lopussa tilalla olleiden lypsylehmien lukumääristä suurimman perusteella laskettava vuotuinen maitomäärä.

Tuotantokiintiö vahvistettaisiin 2 momentin perusteella niissä tapauksissa, joissa maidontuottajalla on ollut voimassa maidontuotannon vähentämisestä maksettavasta korvauksesta annetun lain (400/81) mukainen sopimus tai maatalous-

tuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain mukainen maidontuotannon vähentämissopimus. Näissä tapauksissa tuotantokiintiöksi vahvistettaisiin kyseisen sopimuksen peruskauden mukainen maitomäärä tai tilalla sopimuksen alkamista edeltäneen kalenterivuoden lopussa olleen lehmämäärän perusteella laskettava maitomäärä. Näistä suurempi vahvistettaisiin tuotantokiintiöksi.

7 §. Pykälässä säädettäisiin tuotantokiintiön korottamisesta, jos maidontuottaja on tammi-kuun 1 päivän 1979 jälkeen, mutta ennen tämän lain voimaantuloa, aloittanut maatilallaan navetan rakentamisen, peruskorjaamisen tai laajentamisen. Näissä tapauksissa tuotantokiintiö vahvistettaisiin hakemuksesta vastaamaan suuruudeltaan toimenpiteen jälkeen tuotantorakennuksessa olevien lypsylehmäpaikkojen lukumäärää. Vastaavalla tavalla meneteltäisiin myös, jos maidontuottaja on ennen tämän lain voimaantuloa tehnyt mainitussa tarkoituksessa merkittäviä taloudellisia uhrauksia tai sitovasti velvoittautunut niiden tekemiseen taikka saanut tarkoitukseen maatilalain (188/77) mukaista rakentamislainaa tai -avustusta.

Tuotantokiintiötä ei kuitenkaan voitaisi vahvistaa suuremmaksi kuin maidontuottajalla on tämän lain voimaantullessa ollut lupa tai muutoin oikeus pitää lypsylehmiä tilalla. Lypsykarjatalousyritysten perustamista ja laajentamista on säännelty vuodesta 1979 alkaen, jolloin mm. yli 30 lypsylehmän yrityksen perustaminen tai laajentaminen säädettiin luvanvaraiseksi (696/79). Vuonna 1981 lypsykarjatalouden ohjaamista kiristettiin siten, että luvanvaraiseksi tuli yli 20 lypsylehmän yrityksen perustaminen tai laajentaminen (401/81). Lupaa ei saanut vuoden 1982 alusta lukien myöntää sellaisen nautakarjayrityksen harjoittamista varten, jossa oli yli 50 lypsylehmää (1080/81). Vuonna 1984 lakia muutettiin edelleen siten, että luvanvaraisuuden piiriin tulivat yli 8 lypsylehmän yritykset (15/84). Lupaa ei saa myöntää yli 30 lypsylehmän yritykselle.

8 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi niistä perusteista, joilla tuotantokiintiö voitaisiin vahvistaa, jos maidontuottaja on saanut maatilansa ja aloittanut sillä maidontuotannon syyskuun 1 päivän 1981 jälkeen mutta ennen tämän lain voimaantuloa tai muutoin uutena tuottajana aloittanut sanottuna ajanjaksona maidontuotannon. Näissä tapauksissa tuotantokiintiö voitaisiin vahvistaa tämän lain voimaantullessa tilalla vaikiintuneeksi katsottavaa lypsylehmien määrää vastaavaksi. Säännöstä on tarkoitettu soveltaa vain

niissä tapauksissa, joissa 7 §:n mukaista perustetta tuotantokiintiön korottamiselle ei ole. Myös 8 §:n osalta on otettava huomioon perustamislupajärjestelmän määräykset.

9 §. Niissä tapauksissa, joissa maidontuottajalle on myönnetty kotieläintuotannon ohjaamisesta annettujen säännösten perusteella lupa lypsykarjatalouden harjoittamiseen, tulisi maidontuottajalle vahvistaa luvan mukaista lypsylehmien lukumäärää vastaava tuotantokiintiö. Tätä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi lakiehdotuksen 9 §:ään. Säännöksen soveltaminen tulisi kysymykseen yleensä silloin, kun 7 §:ssä tarkoitettua rakentamista tai muita toimenpiteitä ei ole aloitettu tai tilan lypsylehmien lukumäärää ei muutoin ole ehditty lisätä luvan sallimaan määrään.

10 §. Pykälässä määritetään maitomäärä, jonka yhden lypsylehmän katsotaan tuottavan tuotantokiintiötä lypsylehmien lukumäärän perusteella määrättäessä. Säännöksessä ehdotettu 5 200 litran maitomäärä on johdettu tarkkailukarjajon tämänhetkisestä keskituotoksesta vähentämällä siitä muu kuin meijerimaidon osuus. Keskituotoksen nousu voitaisiin ottaa myöhemmin huomioon siten, että valtioneuvosto voisi päättää tuotantokiintiöiden yleisestä korottamisesta keskituotoksen nousua vastaavasti.

3 luku. Tuotantokiintiön vahvistaminen

11 §. Keskeinen kysymys kaksihintajärjestelmän toteuttamisvaiheessa on tuotantokiintiöiden vahvistamismenettely. Maidonlähettäjiä suuresta lukumäärästä johtuen ja ottaen huomioon järjestelmän ehdotettu voimaantuloajankohta on vahvistamismenettely pyritty aikaansaamaan hallinnollisesti mahdollisimman joustavaksi kiinnittämällä kuitenkin huomiota maidontuottajan oikeusturvaan. Tuotantokiintiöiden vahvistamiseen osallistuisivat maatalouspiirien maataloustoimistot ja maatalouslautakunnat sekä meijerit, joilla keskitetysti on tiedossa peruskauden aikana tuotetut maitomäärät.

Lain 11 §:n mukaan asianomainen meijeri ilmoittaisi maidontuottajalle ja maataloustoimistolle 4 §:ssä tarkoitetun peruskauden aikana tuotetun tuotantokiintiön niiden maidontuottajien osalta, jotka harjoittavat maidontuotantoa tämän lain voimaantullessa. Pääsäännön mukaan meijerin ilmoittama määrä vahvistettaisiin tuotantokiintiöksi, ellei hakemuksen johdosta tai muun selvityksen perusteella toisin päätetä. Tuotantokiintiön vahvistaisi sen maatalouspiirin

maataloustoimisto, jonka toimialueella maatalan talouskeskus sijaitsee. Mikäli tuottaja katsoo, että hänelle tulisi vahvistaa peruskauden maitomäärää suurempi kiintiö, tulisi hänen hakea korotusta 30 päivän kuluessa meijeristä ilmoituksen saatuaan. Lyhyt määräaika johtuu lain voimaantulon ja järjestelmän käyttöönoton välisestä lyhyestä ajasta. Tarkoituksena on, että suurin osa tuotantokiintiöistä voidaan vahvistaa ennen järjestelmän voimaantuloa eli syyskuun 1 päivää 1984.

Pykälän 4 momenttiin sisältyy säännös sen varalta, että maitoa on maatilalta peruskauden aikana toimitettu useampaan kuin yhteen meijeriin. Maidontuottajan tuotantokiintiönä pidetään tällöin meijerien ilmoittamaa yhteenlaskettua maitomäärää.

12 §. Pykälien 5—9 poikkeussäännökset koskevat varsinaisesti vain niitä maidontuottajia, jotka harjoittavat maidontuotantoa tämän lain voimaantullessa. Tässä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että 4—7 ja 9 §:n mukaisella perusteella voidaan tuotantokiintiö vahvistaa myös sellaiselle maidontuottajalle, joka ryhtyy harjoittamaan maidontuotantoa tämän lain voimaantulon jälkeen. Pykälä on tarpeen sen vuoksi, ettei järjestelmän käyntiin lähtöä kuormittaisi sellaisilla poikkeushakemuksilla, joiden mukaista maidontuotantoa ei välittömästi aloiteta.

Maidontuottajan olisi haettava tuotantokiintiötä ryhtyessään toimittamaan maitoa meijeriin, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Mikäli maidontuottajalla on voimassa valtion kanssa tehty maidontuotannon rajoittamista koskeva sopimus, tulisi tuotantokiintiön vahvistamista hakea kahden vuoden kuluessa sanotun sopimuksen päättymisestä lukien.

4 luku. Tuotantokiintiön siirtyminen ja tarkistaminen

Lakiehdotuksen 4 lukuun sisältyvät säännökset, jotka koskevat tuotantokiintiöiden tarkistamista ja tuotantokiintiön vahvistamista uusille maidontuottajille. Kun osa uusista maidontuottajista jatkaa jo aloitettua maidontuotantoa, tulisi kiintiöksi näissä tapauksissa säännönmukaisesti vahvistaa lopettaneen maidontuottajan tuotantokiintiö. Käytännössä kysymys on tuotantokiintiön siirtymisestä uudelle omistajalle. Tuotantokiintiön siirtymistä koskevat säännökset sisältyvät lakiehdotuksen 13 §:ään.

Lain 15—18 §:ssä säädetään niistä maidontuottajaa koskevista vähimmäisvaatimuksista, joi-

den perusteella tuotantokiintiöitä voidaan muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa tarkistaa. Lain 14 §:n nojalla valtioneuvosto päättäisi muista tarkistamisen perusteista. Lain 20 §:n nojalla valtioneuvosto voisi myös korottaa aikaisemmin vahvistettuja tuotantokiintiöitä, kuitenkin enintään tarkkailukarjosten keskituotoksen nousua vastaavasti.

13 §. Kun mm. sukupolvenvaihdostapauksissa on useasti kysymys aikaisemman tuotannon jatkamisesta entisessä laajuudessa, ehdotetaan pykälän 1 momenttiin otettavaksi säännös, jonka mukaisesti tilan uudelle omistajalle vahvistettaisiin lopettaneen maidontuottajan tuotantokiintiö. Sukupolvenvaihdoksen lisäksi säännös koskisi myös muita omistajanvaihdoksia sekä hallintoaikeuden siirtymistä. Edellytyksenä on, että uusi omistaja tai haltija täyttää lain 15, 17 ja 18 §:ssä säädetyt vaatimukset ja että maatalan peltopinta-ala ei aikaisemman vahvistamisen jälkeen ole olennaisesti pienentynyt. Mikäli peltopinta-alla olisi tapahtunut olennainen pienentyminen, olisi kiintiön vahvistamisessa noudatettava lisäksi 16 §:ssä säädettäväksi ehdotettuja rehuomavaraisuus- ja tuotantokiintiön enimmäismäärää koskevia vaatimuksia.

Pykälän 2 momentin mukaan kuolin- ja konkurssipesän tuotantokiintiönä pidettäisiin pääsäännön mukaan kyseiselle maidontuottajalle vahvistettua kiintiötä, joka olisi voimassa kahden vuoden ajan kuolemasta tai konkurssin alkamisesta lukien. Mainitun ajan jälkeen siihen sovellettaisiin, mitä 1 momentissa on säädetty tuotantokiintiön siirtämisestä hakemuksesta. Jos perustuotantomäärää halutaan 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa korottaa, tapahtuisi se erillisessä menettelyssä siten kuin 4 luvussa on säädetty.

14 §. Siitä milloin ja minkälainen tuotantokiintiö voidaan vahvistaa maidontuottajalle, joka tämän lain voimaantulon jälkeen muissa kuin 12 ja 13 §:ssä mainituissa tapauksissa ryhtyy toimittamaan maitoa meijeriin ja siitä milloin ja missä tapauksissa maidontuottajalle vahvistettua tuotantokiintiötä voidaan korottaa, päättäisi valtioneuvosto vuosittain lokakuun loppuun mennessä. Valtioneuvoston tulisi samalla määrätä se tuotantokiintiöiden yhteismäärä, jonka rajoissa kyseisiä tarkistuksia saadaan tehdä. Tuotantokiintiöiden määrästä päättäessään valtioneuvoston tulisi ottaa huomioon maidontuotannon kehitys ja vallitseva markkinatilanne. Muita keskeisiä näkökohtia tarkistamisperusteita määrättäessä olisivat tuotantokiintiöiden kokonaismäärä ja maataloustulolain mukaiset valtion vastuun enimmäismää-

rät. Tarkoituksena on, että 14 §:n mukaisia tarkistuksia tehtäisiin pääsääntöisesti vain vapautuvien tuotantokiintiöiden puitteissa.

15—18 §. Lakiehdotuksen 15—18 §:ssä säädetäisiin niistä maidontuottajan henkilöä, työkäyttöä ja asumista sekä maatilaa koskevista vaatimuksista, jotka ovat edellytyksenä 4 luvussa tarkoitettuja tuotantokiintiön tarkistuksia tehtäessä. Vaatimukset koskisivat myös 13 §:ssä tarkoitettuja omistajan ja hallinto-oikeuden vaihdoksia. Rehuomavaraisuutta koskevaa 16 §:ää ei kuitenkaan tällöin pääsääntöisesti sovellettaisi. Lain 15—18 §:ssä säädettyä ehdotettavat tuotantokiintiöiden siirtymis- ja tarkistamisedellytykset ovat soveltuvin osin samat kuin kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annetun lain mukaiset tällä hetkellä voimassa olevat luvan saamisen edellytykset.

19 §. Pykälän mukaan tuotantokiintiön vahvistamisesta 13 ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättäisi hakemuksesta maataloustoimisto.

20 §. Pykälän mukaan valtioneuvosto voisi päättää tuotantokiintiöiden yleisestä korottamisesta, kuitenkin enintään tarkkailukarjojen keskituotoksen nousua vastaavasti. Korotus voitaisiin tehdä kaikkiin tuotantokiintiöihin 15—18 §:ssä säädettyjen rehuomavaraisuus- ym. vaatimusten estämättä. Korotusta tehtäessä olisi otettava huomioon, mitä 14 §:n 2 momentissa on säädetty.

Pykälän 2 momentin mukaan maatilahallitus voisi erityisistä syistä vahvistaa tuotantokiintiön opetus-, koe- tai tutkimustoimintaa harjoittavalle maidontuottajalle.

21 §. Pykälässä säädetäisiin tuotantokiintiön poistamisesta siinä tapauksessa, että maidontuottaja on lopettanut tuotantonsa kokonaan. Tuotantokiintiön poistamisesta päättäisi maataloustoimisto.

Pykälän 2 momentin mukaan meijerin olisi ilmoitettava asianomaiselle maataloustoimistolle tuotantonsa lopettaneista maidontuottajista. Ilmoitusmenettelystä säädetäisiin tarkemmin asetuksella.

22 §. Säännöksen mukaan maataloustoimiston olisi alennettava tuotantokiintiötä peltopinta-alan pienentymistä vastaavasti, jos maidontuottajan maatilasta on luovutettu peltoa tuotantokiintiön vahvistamisen jälkeen eikä luovutusta ole pidettävä vähäisenä. Jos peltopinta-alan rehuntuotto täyttää 16 §:ssä tarkoitettua tuotantokiintiön tuottamisen rehuomavaraisuusvaatimuksen, ei kiintiötä kuitenkaan alennettaisi.

23 §. Pykälässä ehdotetaan säädettyäksi tuotantokiintiön poistamisesta tai tarkistamisesta silloin, kun maidontuottaja ei enää täytä 17 §:n mukaisia työn käyttöä tai tilalla asumista koskevia edellytyksiä.

24 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi selvittävä säännös, jonka mukaan kiintiön katsotaan olevan nolla, jos maidontuottajalle ei ole vahvistettu tuotantokiintiötä tai se on määrätty lakanneeksi.

5 luku. Erinäisiä säännöksiä

25 §. Säännöksen mukaan maataloustoimiston tässä laissa tarkoitettussa asiassa antamaan päätökseen tyytymätön saisi hakea siihen muutosta maatilahallitukselta. Maatilahallituksen päätöksestä voisi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Valituksen alaista päätöstä olisi kuitenkin muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

26 §. Laissa tarkoitettujen toimenpiteiden valmistelua ja seurantaa varten valtioneuvosto asettaisi neuvottelukunnan, johon kuuluisivat maa- ja metsätalousministeriön, maatilahallituksen, maataloustuottajain keskusjärjestöjen ja meijeri-järjestöjen edustajat. Neuvottelukunnan tehtäviä ja kokoonpanosta säädetäisiin tarkemmin asetuksella.

27—32 §. Pykäliin sisältyvät mm. lain valvontaa, lain rikkomista koskevia seuraamuksia, virheellisen päätöksen korjaamista sekä lain täytäntöönpanoa koskevat säännökset.

33 §. Lakiehdotus on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian sen tultua hyväksytyksi ja sen mukaisia kiintiötä sovellettaisiin 31 päivään elokuuta 1986 saakka. Lailla kumottaisiin kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset kuitenkin niin, että ne lypsykarjatalouden harjoittamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä lain voimaantullessa, olisi käsiteltävä loppuun mainitun lain säännösten mukaan. Tämä mahdollistaa tuotantokiintiön korottamisen niiden tuottajien osalta, joilla on vireillä lupa-asian käsittely, jos lupa lain voimaantulon jälkeen myönnetään.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maidon kiintiömaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku**Yleiset säännökset****1 §**

Maataloustuotteiden viennistä valtiolle aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi on valtiolle suoritettava maidon kiintiömaksua sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tämän lain mukaiset maksut katsotaan osaksi maataloustulolain (692/82) 15 §:ssä tarkoitettua maatalouden osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

2 §

Tässä laissa tarkoitettuja maksuja ei oteta maatalouden kustannuksina huomioon maataloustulon kehittämistä koskeissa neuvotteluissa.

3 §

Kun eduskunnalle on annettu esitys maidon kiintiömaksun muuttamisesta, valtioneuvostolla on oikeus määrätä, että näistä tuotteista kannetaan esityksen mukainen kiintiömaksu.

Jos 1 momentin mukaisesti kannettu kiintiömaksu on korkeampi kuin sittemmin vahvistetaan, erotus on hakemuksetta palautettava kiintiömaksun suorittamiseen velvolliselle.

2 luku**Kiintiömaksun suorittamisvelvollisuus****4 §**

Velvollinen suorittamaan maidon kiintiömaksua on jokainen, joka harjoittaa Suomessa meijeriliikettä (kiintiömaksuvelvollinen).

5 §

Maidon kiintiömaksua on suoritettava kunkin maidontuottajan osalta sen maitoliträmäärän perusteella, jolla meijeriin toimitettavan maidon määrä syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisenä aikana käsittävänä maksukautena ylittää maidontuottajan tuotantokiintiön mukaisen maitoliträmäärän. Meijeriin toimitettavaksi maidoksi katsotaan myös maito, jonka maidontuottaja on luovuttanut toiselle henkilölle meijeriin edelleen toimitettavaksi.

Kiintiömaksua määrättäessä maidoksi katsotaan myös kerma siten, että kermaan sisältyvien rasvakilojen määrä kerrotaan luvulla 23 ja näin saatu luku katsotaan kermaa vastaavaksi maitomääräksi.

Maidon tuotantokiintiöistä säädetään erikseen.

6 §

Maidon kiintiömaksun suuruus on 160 penniä litralta.

3 luku**Kiintiömaksun määrääminen****7 §**

Maatilahallitus huolehtii kiintiömaksun määräämisestä, maksuunpanosta ja kannosta.

8 §

Kiintiömaksuvelvollisen on suoritettava kiintiömaksu kuukausittain sen jälkeen, kun kiintiömaksuvelvollisen vastaanottama maitomäärä edellä 5 §:ssä tarkoitettuna maksukautena ylittää maidontuottajan tuotantokiintiön mukaisen maitoliträmäärän. Kiintiömaksu on suoritettava viimeistään maidon vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Kiintiömaksuvelvollisen on 1 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä annettava ilmoitus tuotantokiintiön ylittäneistä maidontuottajista sekä kiintiömaksun suorittamisen perusteena olevista maitomääristä maatilahallitukselle.

Jos maatilalta toimitetaan maitoa useampaan kuin yhteen meijeriin, on maidontuottajan ilmoitettava tästä maataloustoimistolle ja niille meijereille, joihin maitoa on toimitettu.

Kiintiömaksuvelvollisen on vähennettävä kiintiömaksua vastaava määrä asianomaiselle maidontuottajalle maksettavasta maidon hinnasta.

9 §

Edellä 5 §:ssä tarkoitetun maksukauden päätyttyä on kiintiömaksuvelvollisen toimitettava maksukauden päättymistä seuraavan lokakuun loppuun mennessä maatilahallitukselle sen määräämällä tavalla tiedot kultakin maidontuottajalta maksukauden aikana vastaanottamistaan mai-

tomääristä samoin kuin kiintiömaksun suorittamisen perusteena olevista maitomääristä.

10 §

Jollei kiintiömaksuvelvollinen ole suorittanut maksua 8 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tai jos maksua on suoritettu liian vähän, maatilahallituksen on perittävä kiintiömaksu tai suorittamatta oleva osa siitä. Lisäksi on kiintiömaksuvelvollisen maksettava laiminlyödyille määrälle maksunlisäystä yksi marka kultakin täydeltä sadalta markalta jokaiselta alkavalta kalenterikuukaudelta sen kuukauden alusta, jona maksu olisi tullut suorittaa, 15 §:ssä tarkoitettun maksulipun eräpäivää edeltävän kuukauden loppuun, tai mikäli kiintiömaksu on jo suoritettu, suorituspäivää edeltävän kuukauden loppuun.

Kiintiömaksua ei kuitenkaan saa määrätä maksettavaksi, jos kolme vuotta on kulunut siitä, kun maksu olisi tullut suorittaa.

11 §

Jollei 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole kehotuksesta huolimatta annettu tai sitä ei voida korjattunakaan hyväksyä kiintiömaksun määräämisen perusteeksi, maatilahallituksen on toimitettava kiintiömaksun määrääminen arvion mukaan.

12 §

Maatilahallituksen on määrättävä kiintiömaksu korotettavaksi enintään 20 prosentilla, jos kiintiömaksuvelvollinen on ilman pätevää syytä laiminlyönyt 8 §:n 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen antamisen määräajassa tai antanut sen olennaisesti vaillinaisena. Jos hän kehotuksen saatuaan edelleen ilman hyväksyttävää estettä jättää ilmoituksen kokonaan tai osaksi antamatta, on kiintiömaksua korotettava vielä enintään 20 prosentilla. Jos maksun suorittamiseen velvollinen on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antanut olennaisesti väärän ilmoituksen, on maksu määrättävä korotettavaksi enintään kaksinkertaiseksi.

13 §

Kiintiömaksu suoritetaan ja määrätään täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta. Jos maksuunpantava kiintiömaksu tai maksunlisäyksen määrä on 10 markkaa pienempi, ei sitä peritä.

14 §

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on

annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on kiintiömaksua määrättäessä meneteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeata muotoa. Milloin johonkin toimenpiteeseen on ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että maksun suorittamisesta vapauduttaisiin, maatilahallituksella on oikeus määrätä kiintiömaksu arvion mukaan.

15 §

Kiintiömaksun määräämistä koskevan päätöksen perusteella on maksun suorittamiseen velvolliselle tarvittaessa kirjoitettava maksulippu.

Päätös ja maksulippu voidaan toimittaa maksun suorittamiseen velvolliselle postin välityksellä myös kirjatussa kirjeessä.

16 §

Maatilahallituksen maksuunpaneman kiintiömaksun laiminlyöntiin sovelletaan, mitä veronmaksun laiminlyömisestä aiheutuvista seuraamuksista on säädetty.

Suorittamatta jääneen kiintiömaksun perimässä on soveltuvin osin noudatettava, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/61) ja sen nojalla on säädetty.

17 §

Maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

Valituskirja voidaan kuitenkin antaa myös maatilahallitukselle. Maatilahallituksen on tällöin lähtettävä valituskirja sekä asiassa kertyneet asiakirjat korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

18 §

Kiintiömaksu on suoritettava valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää. Jos maksu on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, maatilahallituksen on palautettava liikaa suoritettu määrä hakemuksetta asianomaiselle.

19 §

Kiintiömaksuvelvollisen on maatilahallituksen tai maa- ja metsätalousministeriön kehotuksesta esitettävä sanotun viranomaisen tai tämän määräämän asiantuntevan ja esteettömänä pidettävän henkilön tarkastettavaksi laitoksensa, kirjanpito- tai muistiinpanokirjansa sekä niihin kuuluvat tositteet, sopimukset, kirjeenvaihto ynnä muut

asiakirjat. Kiintiömaksuvelvollisen on annettava tarkastusta suorittavalle henkilölle tiedot, jotka saattavat olla ohjeena maksun määrää selvittäessä sekä muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

20 §

Edellä 19 §:n nojalla annetut tai esitetyt tiedot ja asiakirjat on pidettävä salassa. Näiden tietojen antamisesta muiden viranomaisten käytettäväksi on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslaissa (482/58) on säädetty.

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

21 §

Ulosotonhaltija ja poliisi ovat velvollisia antamaan virka-apua tässä laissa tarkoitetuissa asioissa.

22 §

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle hyötyä on antamalla väärän tiedon tai muulla vilpillä pidättänyt tai yrittänyt pidättää valtiolta tässä laissa tarkoitettua maksua, on tuomittava sen mukaan kuin rikoslaissa säädetään.

Joka muuten rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, on tuomittava, jollei rikkomus ole vähäinen, sakkoon.

23 §

E erityisen painavista syistä maatilahallitus voi

hakemuksesta myöntää lykkäystä kiintiömaksun suorittamisesta, ei kuitenkaan pitemmäksi ajaksi kuin yhdeksi vuodeksi. Lykkäyksen edellytyksenä on, että maksun suorittamisesta annetaan hyväksyttävä vakuus. Maksulle, jonka suorittamisesta myönnetään lykkäystä, peritään lykkäysajalta vuotuista korkoa 10 prosenttia.

24 §

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä ei peritä leimaveroa.

25 §

Tämän lain mukaisia asioita käsiteltäessä noudatetaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) on säädetty.

26 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

27 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1984 ja se koskee syyskuun 1 päivän 1984 ja elokuun 31 päivän 1986 väliseltä ajalta suoritettavia kiintiömaksuja. Asetuksella voidaan säätää tämän lain säännösten estämättä verovelvollisen eduksi poikkeuksia kiintiömaksuvelvollisuuden suorittamisvelvollisuuden ajankohdasta tämän lain voimaantulon jälkeisen ensimmäisen maksukauden osalta.

2.

Laki

maidon tuotantokiintiöistä

Eduskunnan päätöksen mukaan säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Maidon kiintiömaksusta päivänä kuuta 1984 annetussa laissa (/) tarkoitetuista maidon tuotantokiintiöistä säädetään tässä laissa.

2 §

Jokaiselle maidontuottajalle, joka tuottaa tai ryhtyy tuottamaan maitoa meijeriin toimitettavaksi, vahvistetaan maidon tuotantokiintiö. Tuo-

tantokiintiö koskee vain asianomaisella maatilalla harjoitettavaa maidontuotantoa.

Jos maidontuottaja tämän lain voimaantullessa toimittaa maitoa meijeriin useammalta kuin yhdeltä maatilalta, voidaan kutakin niitä varten vahvistaa eri tuotantokiintiö. Jos maatilalta tämän lain voimaantullessa toimitetaan maitoa meijeriin useamman kuin yhden tuottajan toimesta, voidaan heille kullekin määrätä oma tuotantokiintiö. Muissa kuin edellä tässä momentissa mainituissa tapauksissa ei samalle tuottajalle eikä samalle maatilalle voida vahvistaa useampaa kuin yksi tuotantokiintiö.

Maatilalla tarkoitetaan tässä laissa samalle omistajalle tai haltijalle kuuluvaa yhden tai useamman tilan tai tilanosan muodostamaa maataloudellista kokonaisuutta, jolla on maidontuotantoa varten tarvittava tuotantorakennus. Tilanosalla tarkoitetaan tilan määräosaa ja määrää alaa tai muuta alueellisesti rajattua kokonaisuutta.

3 §

Tuotantokiintiö koskee maidontuottajan syyskuun 1 päivän ja sitä seuraavan elokuun 31 päivän välisenä aikana meijeriin toimittamaa maitoa. Jos maidontuottaja aloittaa maidon toimittamisen meijeriin kesken mainittua vuosijaksoa, pidetään tuotantokiintiönä jaksosta aloittamisajankohtana jäljellä olevien päivien lukumäärää vastaavaa osuutta vuotuisesta kiintiöstä.

Tuotantokiintiö on vähintään 30 000 litraa vuodessa, jos maidontuottaja on harjoittanut maidontuotantoa ennen tämän lain voimaantuloa.

2 luku

Tuotantokiintiön suuruus

4 §

Maidon tuotantokiintiöksi vahvistetaan, jollei tuotantokiintiöksi 5—9 §:n nojalla hakemuksesta vahvisteta suurempaa määrää, maidontuottajan 2 momentissa tarkoitetun peruskauden aikana maatilalta meijeriin toimittama maitomäärä.

Peruskausi on se syyskuun 1 päivästä alkaen lasketuista syyskuun 1 päivän 1981 ja elokuun 31 päivän 1983 välisistä 12 kuukauden ajanjaksoista, jona maidontuottajan meijeriin toimittama maitomäärä on suurempi.

5 §

Jos maidontuottajan meijeriin toimittama maitomäärä on peruskauden aikana olennaisessa määrin tilapäisesti alentunut ja aleneminen on johtunut lypsylehmiä kohdanneesta eläintaudista tai onnettomuudesta taikka lypsylehmien määrän vähentämisestä tulipalon tahi tuottajaa tai tämän puolisoa kohdanneen sairauden tahi asianomaisen hyväksyttävästä syystä tapahtuneen tilalta poissaolon vuoksi, korotetaan maitomäärä sen jakson osalta, jona se on alentunut sellaista tuotantomäärää vastaavaksi, joka maatilalla olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt.

Mitä 1 momentissa on säädetty maitomäärän alentumisesta koskee vastaavasti maidontuotuksen keskeytymistä.

6 §

Jos maidontuottajalla on syyskuun 1 päivän 1981 ja elokuun 31 päivän 1983 välisenä aikana ollut voimassa maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain (446/77) 4 a §:n mukainen tuotannonmuutosopimus tai maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukainen sellainen maataloustuotannon vähentämissopimus, jonka perusteella korvausta on maksettu maidontuotannon osalta, vahvistetaan tuotantokiintiöksi suurempi sopimuksen alkamista edeltäneen kahden viimeisen kalenterivuoden aikana tuotetuista maitomääristä, tai ellei sitä voida selvittää, sanottujen vuosien lopussa tilalla olleiden lypsylehmien lukumääristä suuremman perusteella laskettava vuotuinen maitomäärä.

Jos maidontuottajalla on syyskuun 1 päivän 1981 ja elokuun 31 päivän 1983 välisenä aikana ollut voimassa maidontuotannon vähentämisestä maksettavasta korvauksesta annetun lain (400/81) mukainen sopimus tai maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukainen maidontuotannon vähentämissopimus, vahvistetaan tuotantokiintiöksi kyseisen sopimuksen peruskauden mukainen maitomäärä tai tilalla sopimuksen alkamista edeltäneen kalenterivuoden lopussa olleen lehmämäärän perusteella laskettava maitomäärä sen mukaan, kumpi niistä on suurempi.

7 §

Jos maidontuottaja on tammikuun 1 päivän 1979 jälkeen mutta ennen tämän lain voimaantuloa aloittanut navetan rakentamisen, peruskorjauksen tai laajentamisen taikka jos hän on mainitussa tarkoituksessa tehnyt merkittäviä taloudellisia uhrauksia tai sitovasti velvoittautunut niiden tekemiseen taikka saanut tarkoitukseen maatilain (188/77) voimaan tultua sanotun lain mukaista rakentamislainaa tai -avustusta, vahvistetaan tuotantokiintiö vastaamaan suuruudeltaan toimenpiteen jälkeen tuotantorakennuksessa olevien lypsylehmäpaikkojen lukumäärää, ei kuitenkaan suuremmaksi kuin maidontuottajalla on tämän lain voimaan tullessa lupa tai muutoin oikeus pitää lypsylehmiä tilalla.

8 §

Jos maidontuottaja on saanut maatilansa ja aloittanut sillä maidontuotannon syyskuun 1 päivän 1981 jälkeen mutta ennen tämän lain voimaantuloa tai muutoin aloittanut kyseisenä ajanjaksona uutena tuottajana maidontuotannon hal-

litsemälläan maatilalla, vahvistetaan tuotantokiintiö tämän lain voimaan tullessa tilalla vakiintuneeksi katsottavaa lypsylehmien lukumäärää vastaavaksi, ei kuitenkaan suurempaa määrää vastaavaksi kuin tuottajalla on kyseisenä ajankohdalla tai muutoin oikeus pitää lypsylehmiä tilalla.

9 §

Milloin maidontuottajalle on myönnetty kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettujen lakien (996/79, 1080/81) mukainen lupa lypsykarjatalouden harjoittamiseen tai laajentamiseen, vahvistetaan tuotantokiintiö luvan mukaista lypsylehmien lukumäärää vastaavaksi.

10 §

Tuotantokiintiötä 6—9 §:n mukaan lypsylehmien lukumäärän perusteella määrättäessä katsotaan yhden lypsylehmän tuottavan vuodessa 5200 litraa maitoa.

3 luku

Tuotantokiintiön vahvistaminen

11 §

Asianomaisen meijerin tulee, siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään, ilmoittaa maidontuottajalle ja maatalouspiirin maataloustoimistolle edellä 4 §:ssä tarkoitettu tuotantokiintiö niiden maidontuottajien osalta, jotka harjoittavat maidon tuotantoa tämän lain voimaantullessa.

Jos maidontuottaja katsoo, että 4 §:ssä tarkoitettu tuotantokiintiö on meijerin ilmoittamaa maitomäärää suurempi tai että hänelle olisi 5—9 §:n perusteella vahvistettava 4 §:ssä tarkoitettua määrää suurempi tuotantokiintiö, tulee tuottajan 30 päivän kuluessa meijerin ilmoituksen saatuaan hakea maataloustoimistolta suuremman tuotantokiintiön vahvistamista. Erityisistä syistä voidaan myöhemminkin tehty hakemus käsitellä.

Maidon tuotantokiintiön vahvistaa sen maatalouspiirin maataloustoimisto, jonka toimialueella maatilalan talouskeskus sijaitsee. Ennen tuotantokiintiön vahvistamista on 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa asiasta hankittava asianomaisen maatalouslautakunnan lausunto.

Tuotantokiintiöksi vahvistetaan, jollei 2 momentissa tarkoitettua hakemuksen johdosta tai muun selvityksen perusteella toisin päätetä, 1 momentin mukainen meijerin ilmoittama maitomäärä, kuitenkin vähintään 3 §:n 2 momentissa mainittu maitomäärä. Jos maidontuottaja on pe-

ruskauden aikana toimittanut maatilalta maitoa useampaan kuin yhteen meijeriin, vahvistetaan tuotantokiintiöksi niiden ilmoittama yhteenlaskettu maitomäärä.

12 §

Sellaiselle 4—7 ja 9 §:ssä tarkoitettulle maidontuottajalle, jolle ei voida vahvistaa tuotantokiintiötä 11 §:n nojalla ja joka ryhtyy harjoittamaan maidontuotantoa tämän lain voimaantulon jälkeen, voidaan vahvistaa tuotantokiintiö mainittujen säännösten nojalla, jos hän hakee sitä ryhtyessään toimittamaan maitoa meijeriin, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien tai, jos hänellä on tämän lain voimaantullessa voimassa valtion kanssa tehty maidontuotannon rajoittamista koskeva sopimus, kahden vuoden kuluessa sanotun sopimuksen päättymisestä lukien.

4 luku

Tuotantokiintiön siirtyminen ja tarkistaminen

13 §

Milloin maatilalla omistus- tai hallintaoikeus tuotantokiintiön vahvistamisen jälkeen siirtyy uudelle omistajalle tai haltijalle, joka ryhtyy jatkaamaan tilalla maidontuotantoa, siirretään sanottu kiintiö hakemuksesta uuden omistajan tai haltijan tuotantokiintiöksi, jos tämä täyttää jäljempänä 15, 17 ja 18 §:ssä säädetty vaatimukset. Jos maatilalla peltopinta-ala on kuitenkin aiemman vahvistamisen jälkeen olennaisesti pienentynyt, on noudatettava lisäksi mitä 16 §:ssä on säädetty.

Maidontuottajan kuolin- ja konkurssipesän tuotantokiintiönä pidetään kyseiselle tuottajalle vahvistettua tuotantokiintiötä kahden vuoden ajan kuolemasta tai konkurssin alkamisesta lukien. Mainitun ajan jälkeen siihen sovelletaan, mitä 1 momentissa on säädetty tuotantokiintiön siirtämisestä hakemuksesta.

14 §

Siitä, milloin ja minkälainen tuotantokiintiö voidaan vahvistaa maidontuottajalle, joka tämän lain voimaantulon jälkeen muissa kuin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa ryhtyy toimittamaan maitoa meijeriin ja siitä milloin ja missä tapauksissa maidontuottajalle vahvistettua tuotantokiintiötä voidaan korottaa, päättää 15—18 §:ssä säädetty perusteet huomioon ottaen valtioneuvosto vuosittain lokakuun loppuun mennessä.

Valtioneuvoston tulee myös määrätä tuotantokiintiöiden yhteismäärä, jonka rajoissa 1 momentissa tarkoitettuja vahvistuksia ja korotuksia saadaan tehdä. Tällöin valtioneuvoston tulee ottaa huomioon maidontuotannon kehitys ja vallitseva markkinatilanne.

15 §

Tuotantokiintiö voidaan 13 ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa siirtää, vahvistaa ja korottaa vain luonnolliselle henkilölle, kuolinpesälle ja luonnollisten henkilöiden perustamalle maidontuotantoa harjoittavalle yhtymälle.

Valtioneuvosto voi 14 §:ssä tarkoitettussa päätöksessä määrätä tuotantokiintiöiden vahvistamisessa ja korottamisessa asetettavaksi etusijalle nuoret maidontuottajat.

16 §

Tuotantokiintiö voidaan 14 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa vahvistaa vastaamaan suuruudeltaan enintään niin monen lypsylehmän tuotantoa, että maatilalta on mahdollisuus saada vähintään kaksi kolmasosaa tai jos on kysymys yli 20 lypsylehmästä, kolme neljäsosaa niiden tarvitsemasta rehusta. Tuotantokiintiötä ei saa tällöin vahvistaa 30 lypsylehmän lukumäärää suurempaa maitoliträmäärää vastaavaksi.

Tuotantokiintiötä määrättäessä on voimassa mitä 10 §:ssä on säädetty, kuitenkin siten, että tuotantokiintiötä korotettaessa voidaan entisen lypsylehmämäärän osalta käyttää kyseisen karjan keskituotoksen perusteella laskettua litramäärää. Tuotantokiintiötä ei saa tällöin kuitenkaan vahvistaa 156 000 litraa suuremmaksi.

17 §

Tuotantokiintiö voidaan 13 §:n 1 momentissa ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vahvistaa koskemaan vain sellaista maidontuotantoa, jota harjoitetaan pääasiassa luonnollisen henkilön ja hänen perheensä työllä maatilalla, jolla henkilö asuu.

Edellytyksenä tuotantokiintiön vahvistamiselle 15 §:ssä tarkoitettulle yhtymälle on, että maidontuotantoa harjoitetaan pääasiassa osakkaiden ja heidän perheensä työllä, ja että kukin osakas asuu yhtymän toimipaikalla tai sen läheisyydessä hallitsemallaan maatilalla ja harjoittaa sillä pääasiassa omalla ja perheensä työllä maatilataloutta sekä että kyseisiltä maataloilta on mahdollisuus saada vähintään 16 §:ssä mainittu osuus yhtymän maidontuotannon rehuntarpeesta.

Edellä tässä pykälässä mainitun työn käyttöä koskevan vaatimuksen estämättä voidaan tuotantokiintiö 13 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirtää sellaisissa sukupolvenvaihdostapauksissa, joissa maatilalla uusi omistaja jatkaa tilan maidontuotantoa entisessä laajuudessa.

18 §

Kuolinpesän katsotaan täyttävän 17 §:n 1 momentissa säädetyn luonnollisen henkilön ja hänen perheensä työn käyttöä sekä maatilalla asumista tarkoittavat edellytykset, kun maidontuotantoa harjoitetaan pääasiassa kuolinpesän jonkun osakkaan ja hänen perheensä työllä ja kun joku osakkaista asuu maatilalla.

Luonnollisen henkilön sekä yhtymän ja kuolinpesän osakkaan katsotaan täyttävän 17 §:n 1 momentissa säädetyn maatilalla asumista tarkoittavan vaatimuksen myös silloin, kun hän asuu maatilalla välittömässä läheisyydessä tai kun hänen poissaolonsa siltä on luonteeltaan tilapäistä. Laskettaessa, voidaanko luonnollisen henkilön maatilalta tai osakkaiden maataloilta saada 16 §:ssä tarkoitettu osa yrityksen rehuntarpeesta, ei maatalaan katsota kuuluvaksi sellaista vuokrasopimuksen nojalla hallittua peltoa, jonka jäljellä oleva vuokra-aika tuotantokiintiötä vahvistettaessa on vähemmän kuin kolme vuotta.

19 §

Tuotantokiintiön vahvistaa 13 ja 14 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa hakemuksesta maatalouspiirin maataloustoimisto.

20 §

Sen estämättä mitä 15—19 §:ssä on säädetty, voi valtioneuvosto päättää, että aikaisemmin vahvistettuja tuotantokiintiöitä korotetaan päätöstä seuraavan tuotantokiintiöiden voimassaolajakson alusta lukien, kuitenkin enintään tarkkailukarjien keskituotoksen nousua vastaavasti. Tällöin on otettava huomioon, mitä edellä 14 §:n 2 momentissa on säädetty.

Maatilahallitus voi tässä laissa tarkoitettujen rajoitusten estämättä erityisistä syistä vahvistaa tuotantokiintiön opetus-, koe- tai tutkimustoimintaa harjoittavalle maidontuottajalle.

21 §

Milloin maidontuottaja on lopettanut maidontuotannon harjoittamisen eikä se johdu valtion kanssa tehdystä maidontuotannon rajoittamisesta koskevasta sopimuksesta tai jollei ole kysymys muusta tilapäisestä tuotannon keskeyttämisestä,

on maataloustoimiston määrättävä tuotantokiintiö lakanneeksi.

Meijerin on ilmoitettava asianomaiselle maataloustoimistolle maidon toimittamisen sille lopettaneista tuottajista sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

22 §

Milloin maidontuottajan maatilasta on luovutettu peltoa tuotantokiintiön vahvistamisen jälkeen, eikä luovutusta ole pidettävä vähäisenä, on maataloustoimiston alennettava tuotantokiintiötä peltopinta-alan pientenymistä vastaavasti. Jos peltopinta-alan rehuntuotto täyttää 16 §:ssä tarkoitetun tuotantokiintiön tuottamisen rehuomavaraisuusvaatimuksen, ei kiintiötä kuitenkaan alenneta.

23 §

Milloin maidontuottaja ei enää täytä 13 tai 14 §:n nojalla tapahtuvaa tuotantokiintiön vahvistamisen tai korottamisen edellytyksenä 17 §:n mukaan ollutta työn käyttöä tai tilalla asumista koskevaa edellytystä, on maataloustoimiston, ellei kysymys ole tilapäisestä vieraan työvoiman käytöstä tai tilapäisestä poissaolosta, määrättävä tuotantokiintiö lakanneeksi tai tarkistettava sellaiseksi, mikä se muutoin olisi ollut.

24 §

Mikäli maidontuottajalle ei ole vahvistettu tuotantokiintiötä tai se on määrätty lakanneeksi ja hän kuitenkin toimittaa maitoa meijeriin, katsotaan kyseisen kiintiön olevan nolla.

5 luku

Erinäisiä säännöksiä

25 §

Maataloustoimiston tässä laissa tarkoitetussa asiassa antamaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla maataloustoimiston päätöksestä maatilahallitukseen 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan.

Valituskirja voidaan sanotun määräajan kuluessa antaa myös maataloustoimistolle, jonka tulee tällöin toimittaa valituskirjat lausuntonsa ohella maatilahallitukselle.

Maatilahallituksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Valituskirja voidaan antaa myös maatilahallitukselle.

Valituksenalaista päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

26 §

Tässä laissa tarkoitettujen toimenpiteiden valmistelua ja seurantaa varten valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on

1) seurata tuotantokiintiöiden suuruutta ja jatkautumista;

2) tehdä ehdotuksia 14 ja 20 §:ssä tarkoitettua tuotantokiintiöiden tarkistamisesta ja tarkistamisen perusteista;

3) antaa tarvittaessa lausuntoja tämän lain täytäntöönpanoa koskevista soveltamisohjeista ja muista periaatteellisesti tärkeistä kysymyksistä; sekä

4) tehdä tarvittaessa ehdotuksia maidon tuotantokiintiöiden määräytymisjärjestelmän kehittämisestä.

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maa- ja metsätalousministeriötä, maatilahallitusta, maataloustuottajain keskusjärjestöjä ja meijerijärjestöjä.

Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokonpanosta ja tehtävistä annetaan asetuksella.

27 §

Milloin tuotantokiintiö on vahvistettu maidontuottajalle 11 §:n 4 momentin nojalla meijerin ilmoittaman peruskauden maitomäärän mukaiseksi ja sittemmin ilmenee, että ilmoitettu maitomäärä on ollut liian suuri taikka että maidontuottajalla on ollut peruskaudella lypsylehmiä enemmän kuin mitä hänellä kotieläintuotannon ohjaamisesta eräissä tapauksissa annettujen lakien (996/79, 1080/81) säännösten perusteella oli ollut lupa tai muutoin oikeus pitää, voi maataloustoimisto korjata tuotantokiintiön oikeaksi ja laillista tuotantoa vastaavaksi.

28 §

Tämän lain mukaisia asioita käsiteltäessä noudatetaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) on säädetty. Hallintomenettelylain 15 §:n säännöksistä voidaan kuitenkin poiketa käsiteltäessä tämän lain mukaisia asioita maataloustoimistossa.

29 §

Tämän lain täytäntöönpanosta ja valvonnasta huolehtivat maatilahallitus, maataloustoimistot ja kunnalliset maatalouslautakunnat. Täytän-

töönpanossa ja valvonnassa voidaan käyttää apuna meijereitä ja meijerijärjestöjä sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Ahvenanmaalla suorittaa tässä laissa maataloustoimistolle kuuluvat tehtävät lääninhallitus ja maatalouslautakunnalle kuuluvat tehtävät kunnanhallitus tai sanotun lautakunnan tehtäviä muutoin hoitamaan asetettu lautakunta. Muutoksenhausta lääninhallituksen päätökseen on voimassa vastaavasti mitä 25 §:ssä on säädetty.

30 §

Maatilahallituksen ja maataloustoimiston edustajalla on oikeus tarkastaa asianomaiset meijerit ja tuotantoyksiköt. Hänelle on vaadittaessa annettava ne tiedot, jotka ovat tarpeen sen valvomiseksi, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan.

Jokaisen on maatilahallituksen kehotuksesta annettava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa varten sellaisia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske sellaista asiaa, josta hänellä lain mukaan on oikeus kieltäytyä todistamasta muulla perusteella kuin sillä, että liike- tai ammattisalaisuus tulisi ilmaistuksi.

Edellä 2 momentin nojalla annetut tiedot ja asiakirjat on pidettävä salassa. Verotustietojen antamisesta muiden viranomaisten käytettäväksi on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslaissa (482/58) on säädetty.

31 §

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle hyötyä on salannut tuotantokiintiön määräytymiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon, on tuomittava sen mukaan kuin rikoslaissa säädetään.

Joka muuten rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, on tuomittava, jollei rikkomus ole vähäinen, sakkoon.

32 §

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

33 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1984 ja sen mukaisia kiintiöitä sovelletaan 31 päivään elokuuta 1986 saakka. Tällä lailla kumotaan kotieläintuotannon ohjaisesta eräissä tapauksissa annettuun lakiin (1080/81) sisältyvät lypsykarjataloutta koskevat säännökset. Lypsykarjatalouden harjoittamista tai laajentamista koskevat lupahakemukset, jotka ovat vireillä tämän lain voimaantullessa, on käsiteltävä kuitenkin loppuun mainitun lain säännösten mukaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo Yläjärvi*

